

בית משפט השלום בעכו

בצה"מ 25-01-78852 ארבילי נ' מדינת ישראל - ועדה מקומית לתכנון נהריה

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט אורן כרמלי

אפרים ארבילי

מבקש

נגד

מדינת ישראל - ועדה מקומית לתכנון נהריה

משיבה

פסק דין

- 1
2 בפניי בקשה לביטול צו הריסה מינהלי שהוצא ביום 21/1/25 ביחס למחסן שנבנה.
3
4 1. בהתאם לנתונים שהובאו בפניי המבקש בנה מחסן מעץ – קונטרוקציה מעץ, כיסוי קירות
5 בלוחות עץ וגג משופע מלוחות עץ עם יריעות איטום (להלן: המבנה) וזאת במקום בו עמד
6 משך עשרות שנים מחסן מאסבסט אותו ביקש לפרק.
7
8 2. לטענת המבקש, לא מדובר בעבודת בנייה חדשה, אלא בהחלפת מחסן שהיה קיים עשרות
9 שנים – מחסן שאושר על-ידי המשיבה בשלושה היתרים (750-79, 443-64, 70-78 ת/2).
10 לטענתו המחסן החדש מעץ הונח על אותו משטח בטון ותאם אותו.
11 לטענתו, המחסן הישן היה עשוי מאסבסט ועל כן היה צורך להחליפו בשל הסיכון שבחומר,
12 והחלפתו במחסן מעץ.
13 בנוגע להוצאת הצו טוען המבקש כי נפלו בו פגמים מהותיים המצדיקים ביטולו. ראשית,
14 מדובר במחסן שבנייתו הסתיימה וכי המשיבה לא היתה מוסמכת להוציא הצו לאור חלופ
15 הזמן; שנית, כי לא הובאו מלוא הנתונים בפני נותן הצו. כך לא הובא בפני נותן הצו המידע
16 כי מדובר במחסן המחליף מחסן קיים אלא הוצג בפניו הרושם כי מדובר בבנייה חדשה
17 ועוד לא הובא בפניו המידע כי המבנה שהוחלף היה עשוי אסבסט.
18 בנוסף טוען המבקש כי נפלו פגמים בחוות דעת המהנדס, שכן חוות הדעת לא ניתנה
19 מידעו האישית אלא בהסתמך על מפקח הבנייה.

בית משפט השלום בעכו

בצה"מ 25-01-78852 ארבילי נ' מדינת ישראל - ועדה מקומית לתכנון נהריה

תיק חיצוני:

- 1 כן טוען המבקש שהופלה לרעה ביחס לשכניו אשר מחזיקים במחסנים והמשיבה לא נקטה
- 2 נגדם הליכים; וכי לא ניתנה לו הזדמנות להשמיע טענותיו וזאת למרות שכבר הגיש בקשה
- 3 לקבלת היתר להסדרת המחסן.
- 4
- 5 3. מנגד טוענת המשיבה שהמבנה שנבנה אינו תואם למחסן שהיה במקום; וכי ממילא כל
- 6 בנייה של מבנה חדש, גם אם הוא מחליף מבנה ישן דורשת היתר. בהקשר זה עוד טענה כי
- 7 לא הוצג ולו בראשית ראייה אופק תכנוני ממשי המעיד כי בידי המבקש אפשרות להשיג
- 8 היתר בנייה; וכי המבקש החל בהליכי הסדרת בניית המחסן רק לאחר שהוצאו הצווים
- 9 המינהליים.
- 10 לטענת המשיבה הבנייה התגלתה על-ידי מפקח ביום 22/12/24 והוצא צו הפסקת עבודה
- 11 שנמסר ביום 24/12/24. למרות אותו צו התברר למשיבה בביקור של מפקח בנייה מיום
- 12 10/1/25 שהמבקש ממשיך בבנייה. ביום 21/1/25 הוצא צו ההריסה שעה שבטרם זה נחתם
- 13 הוצא תצהיר של המפקח שבדק את העבודות ונערכה התייעצות עם תובע כנדרש בחוק.
- 14 עוד טוענת המשיבה שהמבקש לא הרים הנטל לבסס הטענה לאכיפה בררנית.
- 15 מכל האמור טוענת המשיבה כי המבקש לא הוכיח אף אחת מהעילות הקבועות בסעי' 229
- 16 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965 המצדיקות ביטול הצו.
- 17
- 18

דיון והכרעה:

- 19 4. על בית המשפט לבחון הצו שהוצא ואם המבקש עמד בנטל להוכיח שבניית המבנה נעשתה
- 20 כדין או שלא התקיימו הדרישות להוצאות הצו (סעי' 229 לחוק התכנון והבנייה).
- 21
- 22 עיון בצו ההריסה שהוצא מעלה כי נדרשה בו הריסה של בניית מבנה בשטח של 32 מ"ר
- 23 שנבנה באמצעות הקמת קונסטרוקציה מעץ וכיסוי קירות בלוחות עץ והגג משופע בפלטות
- 24 עץ עם יריעות איטום.
- 25 המבקש עצמו מאשר שביצע הריסה של מחסן אסבסט ישן והחליפו במבנה עץ חדש. הדבר
- 26 עולה גם מתמונות שצורפו לתגובת המשיבה (נספחים ג' וד' לתגובה).
- 27 מדובר אפוא בעבודת בנייה וכזו היא טענה היתר. לעניין זה יש להפנות לסעי' 145 לחוק
- 28 התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965 לפיו כל הקמת 'בניין' טעונה היתר ובכלל זה הריסתו
- 29 והקמתו בשנית של בניין, כולו או מקצתו.
- 30 לא הובאה בפניי ראייה, שעה שהנטל על המבקש לסתור כי מדובר בעבודות שאינן טעונות
- 31 היתר על-פי דין.
- 32 מכל אלה, מדובר בעבודות שלא בוצעו כדין;
- 33

בית משפט השלום בעכו

בצה"מ 25-01-78852 ארבילי נ' מדינת ישראל - ועדה מקומית לתכנון נהריה

תיק חיצוני:

- 1 בצד האמור על בית המשפט לבחון אם התקיימו הדרישות למתן הצו.
- 2
- 3 5. צו הפסקת העבודה ניתן במהלך ביצועה וצו ההריסה לא ניתן בעבור יותר מ- 6 חודשים
- 4 מיום סיומה. לעניין זה די להפנות לתמונות שצירפה המשיבה לתגובה לפיהן בחודש דצמבר
- 5 24' מתקיימות עבודות. טענת המבקש כי לא היתה רשאית המשיבה להוציא הצו במועד
- 6 שהוצא, נדחית.
- 7
- 8 6. לא הובאה בפניי כל ראיה כי הוצאת הצו נגועה בשיקולים זרים ופסולים. באשר לטענה
- 9 בדבר אכיפה בררנית - לא הובאה כל ראיה מטעם המבקש שיש בה לבסס אכיפה בררנית
- 10 מצד המשיבה ביחס לפעולות בנייה בנסיבות דומות ללא היתר בבתי השכנים של המבקש.
- 11 אמנם לא נסתרה הטענה כי גם לשכנים יש מחסנים או מבני עזר בשטחם, אך לא הוכח כי
- 12 המשיבה לא פעלה כלפי מי שהרס מבנה קיים ובנה תחתיו מבנה חדש ללא היתר (עמ' 1 ש' 25-26 לפרוט'). טענת המבקש לאכיפה בררנית ו/או מתן הצו תוך שיקולים זרים, נדחית.
- 13
- 14
- 15 7. יש גם לדחות טענת המבקש כי יש מקום לבטל הצו משום שלא ניתנה לו זכות טיעון.
- 16 המבקש לא הצביע על חובה מכוח דין לעשות כן טרם הוצאות צו הריסה מינהלי. בפני מי
- 17 שנפגע מהצו הזכות להעמיד את ההחלטה על הוצאת הצו לביקורת שיפוטית.
- 18
- 19
- 20 8. עוד יש לבחון אם הצו ניתן תוך מילוי חובת ההיוועצות.
- 21 סעי' 221 לחוק התכנון והבנייה קובע כי יו"ר הועדה המקומית או מהנדס הוועדה "רשאי
- 22 הוא לצוות בכתב על הריסת העבודה האסורה..." משמע מדובר בסמכות רשות וזאת לאחר
- 23 קבלת החלטה על בסיס מכלול השיקולים שהובאו בפניו ובכלל זה שיהיו בפניו מלוא
- 24 העובדות, תוך עמידה בתנאים הנדרשים הנוספים כאמור באותו סעיף. בין היתר ניתן
- 25 ללמוד על השיקולים שצריך שיהיו בפני נותן הצו מתוך הפרטים שעל הצו לפרט כאמור
- 26 בסעי' 221(ג) לחוק.
- 27
- 28 9. בנוסף, קיימת לנותן הצו חובת היוועצות עם גורם במערכת הייעוץ המשפטי (סעי' 225 וסעי'
- 29 221(ג)(3) לחוק). זאת כדי להבטיח שקודם שיוצא צו הריסה מינהלי – הוא צעד דרסטי,
- 30 יופעל שיקול דעת ראוי (ע"פ 22/89 עזבה נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(2) 592). משמע, לא די
- 31 בבדיקת נותן הצו כי מתקיימים התנאים הטכניים-פרוצדורליים למתן הצו, אלא נדרש כי
- 32 בנסיבות הספציפיות של המקרה ראוי ונכון על-פי חוות דעת של גורמים מיעצים להוציא

בית משפט השלום בעכו

בצה"מ 25-01-78852 ארבילי נ' מדינת ישראל - ועדה מקומית לתכנון נהריה

תיק חיצוני:

- 1 צו הריסה לאותה עבודה אסורה; זאת בין היתר מתוך ראייה כוללת ושקילת המדיניות
- 2 הראויה לאותו סוג של מקרים.
- 3 ברי, כי כדי שגורמי המקצוע יוכלו לחוות דעתם באותה מסגרת של חובת היועצות, הרי
- 4 שיש להביא בפניהם את מלוא הנתונים הרלוונטיים; בהתאם לכך, ככל שלא הובא בפני
- 5 הגורם המייעץ מלוא המידע הרלוונטי שיכול היה להשפיע על חוות דעתו, הרי שיכול
- 6 שייקבע שנפל פגם חמור המצדיק ביטול הצו.
- 7
- 8 10. בענייננו לכאורה קויימה היועצות עם תובע הוועדה המקומית נהריה (נספח ט') לתגובת
- 9 המשיבה). במסגרתה ניתנה חוות דעת כי אין מניעה מלהוציא את צו ההריסה – הא ותו
- 10 לא.
- 11
- 12 ואולם, מעיון בנתונים שהובאו בפניי נדמה שלא הובאה בפני נותן הצו ו/או תובע הוועדה
- 13 נותן חוות הדעת במסגרת ההתייעצות העובדה שמדובר בהחלפת מחסן אסבסט ישן – הוא
- 14 עניין בעל חשיבות מירבית לעניין הפעלת שיקול הדעת של מי מהגורמים ובכלל זה הגורם
- 15 המייעץ.
- 16 במסמך ההיועצות יש לפרט את כל החומר והמסמכים שהיו בבסיס גיבוש העמדה (עפ"א
- 17 (ח') 61222-07-20 נעאמנה נ' היחידה הארצית לאכיפה דיני התכנון והבנייה (22/11/20)).
- 18 עיון במסמך המעיד על היועצות מעלה כי במסגרת פירוט הנסיבות והעובדות הנוספות
- 19 הנוגעות להוצאת הצו שהובאו לידיעת תובע הוועדה (סע' 3 למסמך ההתייעצות) נרשם כי:
- 20 "סכנה לציבור, אין היתר בנייה ולא ניתן לאשר בקשה – בנייה לא עומדת במסגרת תבע".
- 21 המסמך גם מפנה לתצהירו של המפקח מר בחנוב (צורף כנספח ח') לתגובת המשיבה). עיון
- 22 באותו מסמך מעלה כי זה מתאר את פרטי העבודה האסורה בלבד.
- 23 דו"ח ההתייעצות מפנה לכאורה גם לתמונות שצורפו.
- 24 בכל אלה אין התייחסות כלל לנתונים שהם הנוגעים לכך שמדובר בהחלפת מבנה אסבסט.
- 25
- 26
- 27 11. על הסיכונים הבריאותיים שבמבני אסבסט לא נדרש להכביר מילים. לפיכך החלפת מבני
- 28 אסבסט והטמנת אסבסט באופן מפקח הן אפוא תכליות שראוי לקדם. בהתאם לכך יכול
- 29 שרשויות מקומיות ירצו להקל ולעודד תושבים להחליף מבני אסבסט תוך פיקוח על
- 30 הטמנתו, באשר מדובר באינטרס ציבורי הקשור בבריאות הציבור. מכאן שייתכן שעמדת
- 31 נותן הצו ו/או הגורם המייעץ היתה משתנה לו היה מובא בפניהם המידע שמדובר
- 32 בסיטואציה בה מבקש תושב להחליף מבנה אסבסט ישן, ככל שזה אינו שונה מהותית
- 33 מהמבנה הקודם; וזאת כחלק משיקולי רוחב הנוגעים לבריאות הציבור באותה רשות.

בית משפט השלום בעכו

בצה"מ 25-01-78852 ארבילי נ' מדינת ישראל - ועדה מקומית לתכנון נהריה

תיק חיצוני:

1 יושם לב כי על-פי מכתב ששלחה אדריכלית מטעם המבקש בהקשר לצו ההריסה שהוצא
2 נרשם כי מדובר באדם שביקש "להתפטר מהאסבסט מאחר שזה מסוכן" ואף צירף אישור
3 על הטמנת פסולת אסבסט באתר מורשה. זאת תוך אישור שעבודות הפינוי נעשו על-פי
4 הנחיות המשרד להגנת הסביבה ובהתאם לחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק (נספח
5 2 לבקשה).

6
7
8 מכל האמור אני מוצא כי בפני נותן הצו והגורם המייצג לא עמדה מלוא התשתית
9 העובדתית הרלוונטית כדי שאלו יוכלו לשקול אם ראוי ונכון בנסיבות העניין להורות על צו
10 הריסה מינהלי לעבודה האסורה. יש בכך כדי להצדיק ביטול הצו.

11
12 ויוער, אין באמור כדי לקבוע כי היה מקום לאחר שקילת כל הנתונים להימנע מהוצאת צו
13 הריסה מינהלי במקרה זה, אלא אך כדי לקבוע שלא קויימה חובת ההיוועצות במהותה,
14 בהעדר מלוא המידע הרלוונטי, ולפיכך הצו פגום.

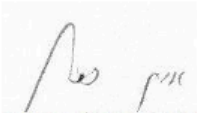
15
16
17 **התוצאה:**

18 12. אשר על כן אני מורה על ביטול צו ההריסה המינהלי מיום 21/1/25 מושא בקשה זו.

19
20 משהמשיך המבקש בנייה לאחר צו הפסקת עבודה מינהלי ומשלכתחילה ביצע עבודות
21 בנייה ללא היתר, לא יעשה צו להוצאות.

22
23 זכות ערעור כדין.

24
25
26 ניתן היום, ט"ו סיוון תשפ"ה, 11 יוני 2025, בהעדר הצדדים.

27
28
29
אורן כרמלי, שופט